

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ДС/СС 05/4-02 бр. 668/1-ХП/5 15.05.2014. године	
---	--

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој XII редовној седници, одржаној дана 15.05.2014. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије са оценом докторске дисертације: ПАТРИЈАРХ СРПСКИ ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ (1920-1930), кандидата мр Александра Средојевића и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 08.10.2013. године.

Кандидат мр Александар Средојевић објавио је рад: Православље у Мачви 1247-1521, Београд 2001.

<u>Доставити:</u> 1x Универзитету у Београду 1x Комисији 1x Стручном сараднику за докторске дисертације 1x Шефу Одсека за правне послове 1x Архиви	ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА Проф. др Милош Арсенијевић
---	---

Факултет <u>Филозофски</u>	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ Веће научних области друштвено-хуманистичких наука (Назив већа научних области коме се захтев упућује)
<u>04/1-2 бр.6/2517</u> (број захтева)	
<u>16.05.2014.</u> (датум)	

З А Х Т Е В

за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Александра (Драгутин) Средојевића

(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИДАТ

Александар (Драгутин) Средојевић

(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под насловом:

Патријарх српски Димитрије Павловић (1920-1930)

61206/4447/2-

Универзитет је дана 8.10.2013. својим актом под бр 13 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила:

Патријарх српски Димитрије Павловић (1920-1930)

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Александра (Драгутин) Средојевића

(име, име једног од родитеља и презиме)

образована је на седници одржаној 20.02.2014. одлуком факултета под бр 221/1-XV/6 у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Љубодраг Димић	редовни проф.	историја	Филозофски ф.
2. др Радош Љушић	редовни проф.	исто	Филозофски ф.
3. др Мира Радојевић	ванредни проф.	исто	Филозофски ф.
4. др Радмила Радић	научни саветник	исто	ИСИ

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 15.05.2014.

Прилог: 1. Извештај комисије са предлогом 2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја 3. Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.	ДЕКАН ФАКУЛТЕТА Проф. др Милош Арсенијевић
--	---

**Наставном и научном већу
Филозофског факултета у Београду**

Изабрани одлуком Наставног и научног већа Филозофског факултета у Београду у Комисију за оцену докторске дисертације „Патријарх српски Димитрије Павловић (1920-1930)“ кандидата мр Александра Средојевића, слободни смо да поднесемо следећи

Р Е Ф Е Р А Т

Општи подаци о кандидату

Александар Д. Средојевић рођен је 2. новембра 1948. године у Брштици код Крупња. Основну школу је завршио је у Крупњу. Богословију Светог Саве у Београду завршио је 1969. године. Богословски факултет је уписао 1973. године, а на Филозофском факултету, на одељењу за Општу и националну историју, дипломирао је 1992. године. Наредне 1993. године уписао је постдипломске студије на Богословском факултету у Београду, на коме је магистрирао 2002. године. Од 2003. до 2007. године предавао је Историју хришћанске цркве на Академији Српске православне цркве за уметност и конзервацију у Београду, као асистент протојереја-ставрофора Радомира Поповића.

За ђакона, а затим за свештеника, рукоположен је од надлежног епископа шабачко-ваљевског 1972. године. Исте године постављен је за пароха бановопољског у Бановом Пољу код Богатића. Ту је служио до 1977. године, када је прешао у Богатић. Од епископа Јована одликован је црвеним појасом и протонамесничким чином, а од владике Лаврентија 1991. године чином протојереја. Августа 1995. године прешао је у Београд, где је постављен за пароха при храму Светог Архангела Гаврила. Од фебруар 2000. године служио је у храму Светог Мученика Трифуна. Од 2007. године служи у храму Светог Саве.

Клега Александар Средојевић је, почев од средине 80.тих година 20 века, објављује стручне радове историјског садржаја у штампи и периодичи. Радове са историјским

садржајем објављивао је у часописима: Гласник Српске православне цркве, Православље, Хришћанска мисао, Светосавско звонце, Српски Сион, Нова Искра и Глас Светог Трифуна. До сада је објавио преко 100 чланака и приказа, превасходно историјског и богословског карактер. Поред тока колега Средојевић је аутор више књига које по садржају припадају историографској и теолошкој литератури, а по форми имају карактер прегледа (*Православље у Мачви 1247-1521, прво издање Београд 1997; друго допуњено издање 2001; Срби у светлу Небеске Литургије Светог Николаја Српског, Београд 2004; Герасим Ђорђевић епископ шабачки (1831-1839) и његово доба, Београд 2004. (магистарски рад); Православни апологета. Сећање на оца Лазара Милина, Београд 2005. (коауторство са проф. др Радомиром Поповићем); Земља јунака и мученика. Србија од 16. до 19. века. Кратка српска историјска читанка, Београд 2007, друго издање 2012; Хиљаду година као један дан, Београд 2009). Изузетак чини рад "Герасим Ђорђевић, епископ шабачки и његово доба (1831.1839,) који можемо сврстати у научне биографије и који је проистекао из магистарског рада кандидата. Увид у опус колеге Средојевића говори да се ради о кандидату који добро познаје историографску и теолошку литературу, периодичку СПЦ и историјске изворе црквене провиниенције.*

Предмет и циљ дисертације

Тема „Патријарх српски Димитрије Павловић (1920-1930)“, којој је посвећена докторска дисертација колеге мр Александра Средојевића, до сада није била предмет истраживачке пажње историчара. Тема није систематично истраживана и целовито обрађена. Историографских радова посвећених животу и раду Димитрија Павловића свакако је било, али их је одликовала фрагментарност, селективна употреба историјских извора и пракса да се о Димитрију Павловићу као владици и потоњем патријарху пише некритички. То је одредило основни предмет и циљ докторске дисертације колеге мр Александра Средојевића. Намера кандидата је била да, ослањајући се на релевантне историјске изворе, штампу и периодичку и доступну литературу, напише историографску студију о животу и раду патријарха Димитрија Павловића. То је захтевало критичко суочавање са мноштвом често дијаметрално супротних погледа, „тврдњи“, стереотипа, црквених или партијских ставова о месту и улози Димитрија Павловића у српском

друштву, српској и југословенској држави, СПЦ. Циљ истраживања је био да се понуди поуздано знање о историјском учинку једне значајне личности, времену у коме је живео, проблемима чијем је решавању доприносио, институцији на чујем је челу био.

Подједнако као и други истраживачи који су последњих година настојали да научно осветле место и улогу значајних историјских личности српске и југословенске историје, и колега Срдојевић се суочио са чињеницом да наша историографија не негује знање о значајним историјским личностима, људима који творе историју, стоје на челу важних институција, доносе далекосежне одлуке, креирају мишљење својих савременика, личним „печатом“ обележавају догађаје и одређују историјске процесе. И у случају Димитрија Павловића се показало да није лако реконструисати биографију личности, истражити њену улогу и одредити историјски учинак. Колега Средојевић је неминовно био упућен на шира истраживања која омогућују разумевање више епоха које се смењују у животу појединца, претпостављају добро познавање историје СПЦ, уочавање основних карактеристика нараштаја који сазрева у истим историјским околностима.

Више је разлога који делатност патријарха Димитрија Павловића чине важном темом савремене националне историје. У питању је личност која је дуги низ година била на најистакнутијим позицијама у СПЦ – као професор факултета, епископ нишки и шабачки, митрополит и патријарх. Као владика и касније поглавар СПЦ Димитрије Павловић је имао увид у проблеме са којима се црква суочавала, али и могућност да утиче на њихово решавање. У питању је личност која покреће иницијативе, заповеда, мења устаљене навике понашања унутар цркве. Отуда изучавање делатности патријарха Димитрија Павловића пружа поуздане одговоре на питања која се тичу живота унутар СПЦ, организације институције, унутрашњих борби, кадровских питања, односа према држави, друштвеном утицају СПЦ. Вршећи дужност поглавара СПЦ Димитрије Павловић је изградио посабан однос према владарима из династије Обреновић и Карађорђевић, водећим политичким и црквеним личностима Србије и Југославије. У питању је појединац који се бавио црквним али и државним и друштвеним питањима, имао утицаја на решавање националних проблема и спорова, утицао на политику СПЦ у верски сложеној заједници каква је била Краљевина СХС.

Приликом истраживања и писања докторске дисертације колега Средојевић је превасходно користио историјски метод. У доброј мери ослањао се и на своја теолошка знања. Основу његовог рада чине истраживања обављена у архивским установама. У Архиву Србије истражио је документацију похрањену у фондовима Министарства просвете и црквених послова, Државног савета, Министарства иностраних дела и збиркама Љубомира Ковачевића, Стојана Новаковића, Николаја Велимировића. За период после Првог светског рата користио је грађу из Архива Југославије (фондови Министарства вера и Министарства правде). Од посебне важности је и грађа похрањена у Архиву Светог Синода Српске православне цркве, коју други истраживачи нису били у могућности да користе. Од важности су били и документи који се чувају у фондовима Архива САНУ. Поред необјављене, у истраживању је коришћена и објављена историјска грађа, од које посебан значај имају Стенографске белешке Народне скупштине Краљевине СХС. Од посебног значаја при обради ове теме била је црквена штампа и парIODИКА, пре свега Гласник Православне цркве у Краљевини Србији (касније Гласник уједињене Српске православне цркве) и Весник Српске Цркве. Темељно је истражена и штампа и парIODИКА (Богословље, Браничевски весник, Братство, Време, Глас СКА, Годишњак историјског архива Шабац, Годишњица Николе Чупића, Зборник за историју, језик и књижевност, Зборник Матице Српске за историју, Историјски записи, Календар Црква, Каленић, Летопис Матице Српске, Листак за историју ослобођења Србије, Мир, Народна светлост, НИН, Нова Европа, Нови Источник, Пастир, Политика, Православље, Преглед Цркве Епархије нишке, Просветни Гласник, Српска Црква, Српске Новине, Српски Сион, Српско јединство, Споменик СКА, Српска теологија у 20. веку, Учитељ, Хришћански весник, Хришћански живот, Црквени Гласник...). Коришћена је и релевантна историографска, теолошка, правна, политиколошка литература.

Истраживања која је колега Средојевић обавио имала су за циљ да утврде место, улогу и историјски учинак Димитрија Павловића као свештеника, теолога, епископа, митрополита и патријарха. У том контексту пажња је била усмерена на организационе способности, знање, однос према свештенству, монаштву и пастви, ауторитету и угледу који је Димитрије Павловић уживао унутар СПЦ и државе. Међу циљевима овог обимног истраживања налази се и идентификовање стања у СПЦ, реконструисање односа са другим верским зајдницама у земљи, обрада проблема који су оптерећивали црквени

живот, покушаја да буде промењено материјално и духовно стање свештеника и др. Све наведено представљало је предмет и циљ истраживања колеге мр Александра Средојевића.

Основне хипотезе од који се полазило у истраживању

У својим истраживањима колега Средојевић је пошао од више претпоставки. Међу његовим хипотезама централно место заузима став да је Димитрије Павловић личност која је обележила живот Српске православне цркве у првим деценијама 20. века. Научна претпоставка коју су истраживања потврдила је и да је током боравка на епископском положају у Шапцу и Нишу епископ Димитрије имао значајан позитиван утицај на развој ових црквених области. Потврђена је и хипотеза да је брига и допринос Димитрија Павловића побољшању положаја свештенства и монаштва несумњива, а често и пресудна. То важи и за рад на решавању бројних проблема са којима се суочавала СПЦ у српској и југословенској држави. Истраживања су потврдила у којој је мери Димитрије Павловић био реформатор и зачетник промена у СПЦ. Колега Средојевић је сагледао у којој је мери пастирски рад, однос према народу и брига за веру заокупљала Димитрија Павловића, као и на који је начин конзерватизам и противљење новим политичким и социјалним теоријама утицало на односе унутар СПЦ. На том трагу су и хипотезе о Димитрију Павловићу као постојаном чувару чистоте православног учења, црквеном мислиоцу, својеврсној „савести српске Цркве“. Кандидат је, такође, своје истраживање засновао на хипотезама да је Димитрије Павловић био заговорник једнакости међу верама и народима новостворене државе, свештено лице са израженим дипломатским осећајем и склоностима за научни рад.

Опис садржаја докторске дисертације

О стручним интересовањима кандидата речито говори структура докторске дисертације у којој, поред уводних напомена, закључка и пописа извора и литературе доминира десет поглавља.

У уводним деловима рада колега мр Александар Средојевић ће се критички одредити према постојећој историографској литератури, доступним историјским изворима, теми докторске дисертације.

Прво поглавље докторске дисертације (8-36. стр.) посвећено је раним годинама живота будућег патријарха – одрастању, школовању, учитељској служби, посвећивању свештеничком позиву, животної трагедији. Обрађен је рад Димитрија Павловића у богословији, приказано његово залагање на школовању и формирању свештеничког подмлатка, укратко обрађене околности које су произвеле „канонски удар“ у СПЦ и довеле до формирања нове црквене хијерархије. Кандидат је посебно обрадио политичке и просветне прилике у Србији друге половине 19. века и тиме назначио историјски контекст у коме је Д. Павловић формиран. Комбинујући постојећу литературу са властитим истраживањима колега Средојевић је прекорачио компилативну раван и делом проширио наша досадашња сазнања о периоду живота Димитрија Павловића омеђаном годинама 1846-1884.

У другом поглављу дисертације (37-129. стр.) колега Средојевић је обрадио Павловићево архијерејско деловање у Нишкој епархији од 1884. до 1889. године, као и његов боравак у Француској, све до постављења за шабачког епископа 1898. године. Истраживање је показало да је, уз остало, захваљујући свакодневној ангажованости и ентузијазму Димитрија Павловића, током пет година проведених у Нишкој епархији број цркава и манастира увећан за око 30%, а број свештеника порастао за преко 20%. Постигнути резултати проистекли су из доброг познавања прилика у којима је народ живео и у којима се налазила црква. Колега Средојевић је посебно обрадио делатност епископа Димитрија на јачању верских осећања у народу, искорењивању предрасуда и сујеверја, подизању опште, а тиме и верске културе, повећању улоге коју свештеник има у друштву. Обрађене су и административне промене у епархији из 1886. године, сагледан положај свештенства и монаштва, приказано стање црквеног школства. Посебно темељно је обрађен унутрашњи живот епархије (побожност, сујеверје, бракови, црквена служба, канонске посете, подизање нових храмова). Део промена чинило је и подизање материјалног положаја свештеника и цркве, додатно образовање свештенства, борба против распуштености и безвлашћа у цркви, рад на сузбијању ширења утицаја РКЦ и

иноверне пропаганде, успостављање тесних односа са државом. Као што је на чело Нишке епархије дошао у контексту сукоба власти са митрополитом Михајлом, тако се епископ Димитрије мирно повукао са нишке катедре. Године проведене у Паризу биле су време посвећено ширењу знања из књижевности, филозофије, агрономије. По повратку у Србију својим је помирљивим концептом допринео споразуму две посвађане јерархије.

Делатност епископа Димитрија на трону шабачке епископије (1898-1905), чини садржај трећег поглавља докторске дисертације (130-200. стр.) колеге мр Александра Средојевића. Подједнако као и у претходном поглављу аутор је приказао развој епархије, материјално стање, живот свештенства и монаштва, однос народа према цркви и вери, однос СПЦ и државе и др. У тим деловима текста указано на значај канонских посета које је епископ Димитрије чинио. Одмерен је његов утицај на подизање материјалног стања цркве, нових храмова и побожност народа. Истраживање коле Средојевића је показало да су године које је епископ Димитрије провео на челу Шабачке епископије биле време материјалног и духовног јачања СПЦ у тим областима. Димитрије Павловић се није задовољавао просечношћу, већ је од себи подређених свештеника и монаха увек тражио „више и боље“. Студиозност у приступу и решавању постојећих проблема, посвећеност цркви и вери, директни контакти са народом, настојање да се паства врати изворним хришћанским начелима, дисциплиновање свештенства и монаштва неке су од активности којима је Димитрије Павловић био посвећен. Велику енергију епископ је трошио на поправљање положаја у коме су се налазили манастири, развој манастирских економија, откривање свих видова злоупотреба и кажњавање криваца, подизање посрнулог угледа монаштва. Супротстављање иноверној пропаганди и прозелитском раду других цркава још једна је од области којима је Димитрије Павловић био посвећен. Упоредо са тим епископ Димитрије је настојао да у свакој прилици заштити свештенство од власти, побољша њихов материјални положај, уздигне углед цркве. На основу свега наведеног колега Средојевић епископа Димитрија Павловића дефинише као реформатора и иницијатора промена, а не само као критичара постојећег стања у Шабачкој епископији.

У четвртном поглављу докторске дисертације (201-258. стр.) кандидат је обрадио боравке епископа Димитрија у Хиландару (1895, 1896, 1900. године), као и црквену, дипломатску и научну димензију његових настојања да се манастир ослободи деценијског

утицаја и власти монаха Бугара, врати „у српске руке“ и штити српске националне интересе. Било да је вршио дужност епископа, државног саветника или митрополита, решавање хиландарског питања било је једна од тема којој је Димитрије Павловић био трајно посвећен. Економске прилике у манастиру, понашање хиландарског братства, однос државних власти према обавезама које је преузела када је Хиландар у питању, неке су од тема о којима колега Средојевић пише. Те делове рукописа докторске дисертације колега Средојевић је превасходно обрадио на основу литаратуре чији један део данас има карактеристике историјског извора. Ангажман око статуса Хиландара је показао да је епископ Димитрије био вешт дипломата. Кандидат је у мери у којој је то било могуће обрадио и научни ангажман Димитрија Павловића, као и његове односе са српским научницима (Љ. Ковачевић, Ст. Новаковић).

Пето поглавље докторске дисертације колеге Средојевића (259-422. стр.) посвећено је годинама у којима је Димитрије Павловић обављао дужност митрополита београдског. У питању је историјски веома важан период оивичен годинама 1905. и 1920. Обављајући ту дужност, митрополит Димитрије Павловић је водио бригу о целој Цркви, решавао сложена питања из односа цркве и државе, покушавао да регулише односе са другим верским заједницама, суочавао се са бројним проблемима везаним за монашки и свештенички живот. У наведеним годинама митрополит Димитрије био је активни учесник и сведок преломних историјских догађаја из модерне историје Србије, српског народа и српске цркве, попут Анексионе кризе, балканских ратова, Првог светског рата. Митрополит је, суштински, водио СПЦ у нестабилним предратним и тешким ратним годинама испуњеним страдањима свештенства и пастве. У наведеном поглављу, на основу статистичких података, кандидат је прецизно проговорио о стању у цркви. Обрађујући делатност Духовног суда, активности на подизању нових храмова и присуство Српске цркве у Америци представио је унутрашњи живот цркве. Анализирајући законима прокламовано и стварно дефинисао је положај свештенства и монаштва. Посебну пажњу је посветио односу митрополита Димитрија према црквеној просвети и институцијама задуженим да брину о формирању свештеничког подмлатка. Сложени односи цркве и државе и питања клерикализма СПЦ такође су пажљиво обрађени. Побожност, мисионарење, црквене свечаности, канонске посете, однос митрополита према другим

црквама (Руси и Руска црква, РКЦ, Старокатолици, Назарени) још неке су од тема које колега Средојевић обрађује у својој докторској дисертацији.

Шесто поглавље докторске дисертације (422-465. стр) колага Средојевић је посветио питању уједињења цркве, устоличењу патријарха у Пећи, и устројству црквеног организма у новим друштвеним и политичким околностима насталим после Првог светског рата и стварања југословенске државе. Руководећи се прописима цркве указано је на бројне конференције, састанке, саборска заседања и донете закључке који су довели до уједињења цркве. У датим околностима посебно је праћена активност митрополита Димитрија. У тим деловима текста анализирано је црквено законодавство и презентован рад на изради Устава СПЦ.

Унутрашњем животу СПЦ после 1920. године и односима између цркве, државе и народа посвећени су седмо (464-559. стр.) и осмо (560-643. стр.) поглавље дисертације колеге Средојевића. У тим деловима кандидат је проговорио о конституисању нових епархија и односу патријарха и црквеног врха према свештенству и монаштву. Реконструисао је делатност патријарха Димитрија на административном уређењу цркве, онбављању старих и формирању нових епархија. Веома прецизно су побројани сви нови храмови СПЦ. Посебно је обрађен рад на подизању храма Св. Саве на Врачару. Попут „дрвене нити“ и у овом поглављу је посебна пажња посвећена свештеницима и свештеничком питању (материјални положај, образовање, свештеничка удружења, други брак, помоћ страдалима у рату) и монаштву и манастирима (задаци мушког и женског монаштва, образовање, манастирски живот, однос нове државе према Хиландару). Реконструкција односа који су СПЦ и њен поглавар имали према држави, династији, политици, војсци, чиновништву у тематском смислу је истраживањима колеге Средојевића дало сасвим нову димензију. То важи и за анализу односа које је патријарх имао према црквеној просвети на свим нивоима (од богословије до Богословског факултета), месту цркве и вере у државној школи, црквеној штампи и њеној улози у друштву. Подједнако темељно је обрађена и побожност верника, мисионарење цркве, милосрдни рад свештенства и настојања Патријарха да рад на афирмацији врлина и духовности да што веће резултате. Део тих настојања видљив је и у оним сегментима дисертације у којима колега Средојевић пише о односу патријарха Димитрија према

богомолачком покрету, његовом критичком односу према појавама које руже углед цркве и свештеника или поукама које упућује свештенству и пастви.

Поглавља насловљена „Спољна политика Цркве“ (643-674 стр) и „Крај животног пута“ (675-692. стр.) засвођују докторску дисертацију мр Александра Средојевића. У њима је назначен однос СПЦ и патријарха Димитрија са православним црквама (од Цариградске патријаршије, Јерусалимске патријаршије и Руске православне цркве, преко православних цркава у окружењу – Бугарске, Румунске и Албанске православне цркве, до настојања за одржањем Васељенског сабора и свеправославног окупљања у Цариграду) и другим црквама и народима (РКЦ, Старокатоличка црква, Англиканска црква, екуменске иницијативе, јереси). Несумњиво да ти делови текста захтевају већи степен истражености, али њихова обрада и на овом нивоу доприноси разумевању целине делатности патријарха Димитрија. На завршним страницама докторске дисертације обрађене су позне године патријарха Димитрија и дат портрет овог црквеног великодостојника са посебним освртом на године проведене на трону патријарха.

Научни допринос

Истраживања која је обавио колега мр Александар Средојевић резултирала су обимном докторском дисертацијом коју сматрамо значајним научним доприносом историји СПЦ и бољем разумевању историјске улоге Димитрија Павловића. Концепт докторске дисертације је оригиналан. Из њега се види мноштво историографских проблема везаних за делатност и улогу Димитрија Павловића, односе унутар СПЦ, епоху у којој је живео, односе са државом и верницима које је колега Средојевић настојао да разреши. Фактографија на којој су засновани закључци кандидата изузетно је богата, а делом и сасвим нова. Тематски ново, фактографски богато, по структури оригинално, истраживање колеге Средојевића најдиректније обогаћује српску историографију и представља вредан допринос изучавању историје СПЦ. Постигнути резултати допринос су ширењу научног знања о историји СПЦ и бољем разумевању односа цркве и државе у прошлости.

Закључак

Имајући све наведено у виду слободни смо да Наставном и научном већу Филозофског факултета у Београду топло препоручимо да прихвати наше стручно мишљење о докторској дисертацији „„Патријарх српски Димитрије Павловић (1920-1930), кандидата **мр Александра Средојевића** и одобри јавну одбрану на којој би чланови комисије изнели своје појединачне примдбе и сугестије.

У Београду

Комисија:

03.04.2014.

**Др Радош Љушић, редовни професор,
Филозофски факултет у Београду**

**Др Радмила Радић, научни саветник,
Институт за новију историју Србије**

**Др Мира Радојевић, доцент,
Филозофски факултет у Београду**

**Др Љубодраг Димић, редовни професор,
Филозофски факултет у Београду
(ментор и писац реферата)**